

Wersja zanonimizowana

Tłumaczenie

C-132/21-1

Sprawa C-132/21

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

3 marca 2021 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Fővárosi Törvényszék (sąd dla miasta stołecznego Budapeszt, Węgry)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

2 marca 2021 r.

Strona skarżąca:

BE

Druga strona postępowania:

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (krajowy organ ochrony danych i wolności informacji, Węgry)

Fővárosi Törvényszék (sąd dla miasta stołecznego Budapeszt, Węgry)

Interwenient po stronie drugiej strony postępowania: Budapesti Elektromos Művek Zártkörűen Működő Részvénytársaság ([...] Budapeszt [...])

[...] [kwestie związane z procedurą krajową]

Przedmiot postępowania: Skarga w postępowaniu sądowo-administracyjnym wniesiona na decyzję administracyjną [...] w sprawie w dziedzinie ochrony danych

Postanowienie:

Sąd odsyłający wszczyna postępowanie prejudycjalne przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej w celu dokonania wykładni art. 51 ust. 1, art. 52 ust. 1, art. 77 ust. 1 i art. 79 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, a także art. 47 karty praw podstawowych w związku z wymienionymi przepisami.

Sąd odsyłający przedstawia Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej następujące pytania prejudycjalne:

1. **Czy art. 77 ust. 1 i art. 79 ust. 1 [rozporządzenia 2016/679] należy interpretować w ten sposób, że administracyjny środek ochrony prawnej określony w art. 77 stanowi instrument wykonywania praw publicznych, natomiast środek ochrony prawnej przed sądem określony w art. 79 stanowi instrument wykonywania praw prywatnych? Czy wynika z tego, w przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej, że organ nadzorczy właściwy do rozpoznawania administracyjnych środków ochrony prawnej ma pierwszeństwo w ustaleniu istnienia naruszenia?**
2. **Czy w przypadku gdy osoba, której dane dotyczą, i której zdaniem przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych naruszyło rozporządzenie 2016/679, korzysta jednocześnie z prawa do wniesienia skargi zgodnie z art. 77 ust. 1 tego rozporządzenia i z prawa do środka ochrony prawnej przed sądem zgodnie z art. 79 ust. 1 tego samego rozporządzenia, należy uznać, że z wykładni zgodnej z art. 47 karty praw podstawowych wynika, że:**
 - a) **organ nadzorczy i sąd są zobowiązani do niezależnego zbadania istnienia naruszenia, a w konsekwencji mogą nawet dojść do rozbieżnych ustaleń, czy też**
 - b) **decyzji organu nadzorczego przysługuje pierwszeństwo w zakresie ustalenia popełnienia naruszenia ze względu na uprawnienia, o których mowa w art. 51 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 i uprawnienia wynikające z art. 58 ust. 2 lit. b) i d) tego rozporządzenia?**
3. **Czy niezależność organu nadzoru zapewnianą przez art. 51 ust. 1 i art. 52 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 należy rozumieć w ten sposób, że organ ten, rozpatrując i rozstrzygając skargę określoną w art. 77, jest niezwiązany tym, co sąd właściwy na podstawie art. 79 stwierdzi w prawomocnym wyroku tak, że może nawet podjąć odmienną decyzję odnośnie do tego samego domniemanego naruszenia?**

[...] [kwestie związane z procedurą krajową]

Uzasadnienie

- 1 Tutejszy sąd administracyjny, który rozpoznaje sprawę z zakresu ochrony danych osobowych, zwraca się, na podstawie art. 267 TFUE, do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zwanego dalej „Trybunałem Sprawiedliwości”) o dokonanie wykładni określonych przepisów prawa Unii niezbędnej dla rozstrzygnięcia sporu w postępowaniu głównym.

Przedmiot sporu i istotne okoliczności faktyczne

- 2 Skarżący uczestniczył, w charakterze akcjonariusza zainteresowanej spółki akcyjnej (zwaney dalej „administratorem”) w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy tej spółki, które odbyło się 26 kwietnia 2019 r. i podczas którego wielokrotnie zadawał pytania członkom zarządu i innym uczestnikom walnego zgromadzenia. Następnie skarżący zwrócił się do administratora o dostarczenie mu, jako swoich danych osobowych, fonogramu, który został nagrany podczas walnego zgromadzenia. Administrator uwzględnił ten wniosek, ale udostępnił skarżącemu jedynie te fragmenty, które zawierały jego własny głos, a nie te, które zawierały wypowiedzi innych osób. Skarżący wniósł skargę do drugiej strony postępowania jako organu nadzorczego, wnosząc, z jednej strony, o stwierdzenie, że administrator nie dostarczając fonogramu z walnego zgromadzenia akcjonariuszy (w szczególności fonogramu zawierającego odpowiedzi na pytania skarżącego), działał bezprawnie, naruszając rozporządzenie 2016/679, oraz z drugiej strony, o zobowiązanie administratora do dostarczenia przedmiotowego fonogramu. Druga strona postępowania stwierdziła, że nie doszło do naruszenia i decyzją z dnia 29 listopada 2019 r. [...], oddaliła skargę skarżącego.
- 3 Od decyzji drugiej strony postępowania skarżący wniósł skargę w postępowaniu sądowo-administracyjnym, która leży u podstaw toczącego się obecnie przed sądem odsyłającym postępowania głównego, wnosząc, tytułem żądania głównego, o zmianę tej decyzji, a tytułem ewentualnym, o jej uchylenie. Druga strona postępowania podtrzymuje swoje stanowisko zawarte w decyzji i wnosi o oddalenie skargi w postępowaniu sądowo-administracyjnym.
- 4 Jednocześnie skarżący, wykonując swoje prawa zgodnie z art. 79 rozporządzenia 2016/679, wystąpił z pozwem do sądów cywilnych. Sąd cywilny, który rozpoznawał sprawę w drugiej instancji, prawomocnym wyrokiem orzekł, że administrator naruszył prawo dostępu skarżącego do jego danych osobowych, gdyż nie zostały mu udostępnione pomimo jego wniosku fragmenty fonogramu nagranych podczas walnego zgromadzenia akcjonariuszy, które zawierały odpowiedzi na jego pytania. Z tego względu sąd ten nakazał administratorowi dostarczenie przedmiotowych fragmentów. Skarżący wnosi o uwzględnienie w postępowaniu sądowo-administracyjnym wyroku sądu cywilnego.

Powody wystąpienia z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym i argumenty stron

- 5 W wyniku prawomocnego wyroku wydanego przez sąd cywilny druga strona postępowania wniosła o wszczęcie postępowania prejudycjalnego w postępowaniu sądowo-administracyjnym, przyjmując istnienie równoległych kompetencji między organem nadzorczym a sądami cywilnymi. Sąd odsyłający zgadza się na przedstawienie tych wątpliwości i uznaje za niezbędne dla rozstrzygnięcia sporu rozgraniczenie tych równoległych kompetencji, do czego konieczna jest wykładnia prawna Trybunału Sprawiedliwości.
- 6 Zdaniem drugiej strony postępowania z art. 57 ust. 1 lit. a) rozporządzenia 2016/679 wynika, że organ nadzorczy ma pierwszeństwo w zakresie nadzorowania prawidłowego stosowania tego rozporządzenia i jest głównym gwarantem ochrony danych osobowych w zakresie prawa publicznego. Niemniej jednak ani rozporządzenie 2016/679, ani krajowe przepisy proceduralne, nie określają, jak pogodzić kompetencje administracyjne z kompetencją sądów cywilnych, które stanowią dodatkowy poziom ochrony prawnej, co rodzi fundamentalny problem pewności prawnej. Druga strona postępowania podnosi, że ze względu na specyfikę krajowych przepisów proceduralnych organ nadzorczy nie mógł brać udziału w postępowaniu cywilnym związanym z niniejszą sprawą, nawet w charakterze interwenienta, przez co nie było możliwe przedstawienie w tym postępowaniu jego punktu widzenia. Wskazuje, że niniejsza sprawa nie jest przypadkiem odosobnionym i że jest jej znane kilka postępowań tego typu, w których w wyniku tego samego naruszenia osoba, której dane dotyczą, wszczęła równoległe postępowanie administracyjne i postępowanie cywilne.
- 7 Skarżący uważa, że zarówno przepisy krajowe, jak i rozporządzenie 2016/679, przyznają osobom, których dane dotyczą, możliwość wykonywania ich praw wobec administratorów również przed sądami cywilnymi. Sądy cywilne są oczywiście właściwe do rozpatrywania naruszeń związanych z ochroną danych i do zasądzenia zadośćuczynienia. Zdaniem skarżącego sąd prowadzący postępowanie w zakresie ochrony danych nie jest w żaden sposób związany decyzją organu nadzorczego.

Przepisy prawa mające zastosowanie w sprawie

- 8 Przepisy prawa Unii Europejskiej

Rozporządzenie 2016/679:

art. 51 ust. 1

art. 52 ust. 1

art. 57 ust. 1 lit. a) i f)

art. 58 ust. 2 lit. b) i d)

art. 77 ust. 1

art. 78 ust. 1

art. 79 ust. 1

art. 82 ust. 6

Karta praw podstawowych: art. 47

9 Przepisy krajowe

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (ustawa CXII z 2011 r. o prawie samodzielnego decydowania o wykorzystaniu informacji i wolności informacji, zwana dalej „ustawą o informacji”)

Artykuł 22

W wykonywaniu swoich praw osoba, której dane dotyczą, może zgodnie z postanowieniami rozdziału VI:

- a) wnosić do [Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (krajowego organu ochrony danych i wolności informacji, zwanego dalej „organem”)] o wszczęcie postępowania w przedmiocie zgodności z prawem środka zastosowanego przez administratora w przypadku, gdy ograniczył on wykonywanie praw osoby, której dane dotyczą, określonych w art. 14 lub oddał wniosek osoby, której dane dotyczą, za pośrednictwem którego zamierzała ona wykonywać swoje prawa, a także
- b) wnosić do organu o przeprowadzenie postępowania administracyjnego w zakresie ochrony danych w przypadku, gdy osoba, której dane dotyczą, uzna, że w trakcie przetwarzania jej danych osobowych administrator, lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel lub podmiot przetwarzający dane działający na jego polecenie, naruszył zasady w zakresie przetwarzania danych osobowych określone w przepisach lub wiążącym akcie prawnym Unii Europejskiej.

Artykuł 23

1. Osoba, której dane dotyczą, może skorzystać ze środka ochrony prawnej przed sądem przeciwko administratorowi lub przeciwko podmiotowi przetwarzającemu – w związku z operacjami przetwarzania wchodzącymi w zakres czynności tego ostatniego – w przypadku, gdy uzna, że administrator, lub, w stosownych przypadkach, jego przedstawiciel lub podmiot przetwarzający dane działający na jego polecenie, przetwarzając jej dane osobowe, naruszył

zasady w zakresie przetwarzania danych osobowych określone w przepisach lub wiążącym akcie prawnym Unii Europejskiej.

[...]

4. Stroną w postępowaniu sądowym mogą być również osoby nieposiadające zdolności sądowej. Organ może przystąpić do postępowania w charakterze interwenienta popierając roszczenia osoby, której dane dotyczą.

5. W razie uwzględnienia roszczenia sąd stwierdza istnienie naruszenia i nakazuje administratorowi lub, w stosownych przypadkach, podmiotowi przetwarzającemu:

- a) zaprzestanie niezgodnych z prawem operacji przetwarzania,
- b) przywrócenie zgodności z prawem przetwarzania danych, i/lub
- c) podjęcie dokładnie określonego zachowania w celu zapewnienia wykonywania praw osoby, której dane dotyczą,

i, w stosownych przypadkach, rozstrzyga jednocześnie w przedmiocie roszczeń o odszkodowanie i zadośćuczynienie.

[...] [przypadki publikacji wyroku, o którym mowa w poprzednim ustępie]

Artykuł 38

1. Organ jest autonomicznym podmiotem administracji państwowej.

2. Zadaniem organu jest monitorowanie i upowszechnianie stosowania prawa do ochrony danych osobowych oraz przeglądania danych w interesie publicznym i danych ujawnionych w interesie publicznym, a także upowszechnianie swobodnego przepływu danych osobowych w ramach Unii Europejskiej.

2a. Organ wykonuje zadania i uprawnienia przyznane organowi nadzorcemu przez rozporządzenie 2016/679 w zakresie podmiotów prawa podlegających jurysdykcji Węgier oraz zgodnie z przepisami tego rozporządzenia i niniejszej ustawy.

3. W zakresie zadań określonych w ust. 2 i 2a i zgodnie z przepisami niniejszej ustawy do organu należy w szczególności:

- a) prowadzenie postępowań, zarówno na wniosek, jak i z urzędu;
- b) prowadzenie postępowań administracyjnych z zakresu ochrony danych, zarówno na wniosek osoby, której dane dotyczą, jak i z urzędu;

[...] [zadania nie mające znaczenia w niniejszej sprawie]

- e) w stosownych przypadkach przystępowanie do postępowań sądowych wszczętych na wniosek osoby trzeciej;

[...] [zadania nie mające znaczenia w niniejszej sprawie]

- h) wykonywanie innych zadań powierzonych organom nadzorczym państw członkowskich na podstawie wiążącego aktu prawnego Unii Europejskiej, w szczególności rozporządzenia 2016/679 i dyrektywy (UE) 2016/680, a także wynikających z przepisów prawa.

[...]

5. Organ jest niezależny i podlega jedynie prawu, w zakresie swoich zadań nie może otrzymywać poleceń i wykonuje te zadania oddzielnie od innych podmiotów i w sposób wolny od wpływów. Zadania organu wynikają jedynie z przepisów prawa.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (ustawa CLXI z 2011 r. o ustroju i administracji sądownictwa, zwana dalej „ustawą o organizacji sądownictwa”)

Artykuł 6

Orzeczenia sądów są powszechnie wiążące także wtedy, gdy sąd uzna się za właściwy lub niewłaściwy w sprawie.

Przedstawienie powodów uzasadniających przedłożenie pytań prejudycjalnych

- 10 Dotychczas Trybunał Sprawiedliwości nie dokonał wykładni art. 77 i 79 rozporządzenia 2016/679 z punktu widzenia rozgraniczenia kompetencji przewidzianych w tych przepisach. Wyżej wymienione artykuły ustanawiaj, na rzecz zainteresowanych podmiotów prawa uprawnienia, które mogą być realizowane równoległe, ale równoległe wykonywanie tych praw może prowadzić do wątpliwości w zakresie pewności prawa, jak to ma miejsce w postępowaniu głównym. Zgodnie z krajowymi przepisami proceduralnymi decyzje organu nadzorczego nie wiążą sądów cywilnych, nie można więc wykluczyć, że sąd cywilny wyda rozstrzygnięcie sprzeczne z rozstrzygnięciem organu nadzorczego wydanym na podstawie tego samego stanu faktycznego.
- 11 Sąd odsyłający jest sądem administracyjnym, który wykonuje swoje funkcje na podstawie uprawnień przyznanych w art. 78 rozporządzenia 2016/679 w celu kontroli decyzji organu nadzorczego. Kompetencje organu nadzorczego wyznaczają jednocześnie kompetencje odsyłającego sądu administracyjnego, gdyż ten ostatni może badać zgodność z prawem jedynie w odniesieniu do kwestii prawnych leżących w zakresie właściwości organu nadzorczego. W postępowaniu głównym sąd odsyłający jest zobowiązany do dokonania kontroli decyzji organu

nadzorczego w sprawie naruszenia rozporządzenia 2016/679, biorąc pod uwagę okoliczność, że sądy cywilne, działając na podstawie uprawnień przewidzianych w art. 79 tego rozporządzenia, wydały już prawomocny wyrok w przedmiocie tej samej kwestii prawnej. W postępowaniu głównym wyrok sądu cywilnego nie wywołuje skutku rzeczy osądzonej, gdyż strony postępowania nie są te same. Chociaż powód zarówno w postępowaniu cywilnym, jak i w postępowaniu głównym, jest podmiotem prawa, którego dane były przetwarzane, stroną pozwaną w procesie cywilnym był administrator, natomiast w postępowaniu głównym stroną pozwaną jest organ nadzorczy, a na poparcie jego roszczeń administrator przystąpił do postępowania jako strona zainteresowana. Zgodnie z art. 23 ust. 4 ustawy o informacji organ nadzorczy może występować w postępowaniu cywilnym jedynie na poparcie roszczeń zainteresowanego podmiotu prawa. W niniejszej sprawie organ nadzorczy podziela jednak punkt widzenia administratora, a nie powoda, więc nie zostały spełnione przesłanki jego uczestnictwa w postępowaniu cywilnym.

- 12 Bezsporne jest, że sąd odsyłający musi zbadać te same okoliczności faktyczne i popełnienie tego samego naruszenia – dokonując wykładni tych samych przepisów Unii Europejskiej i krajowych – w odniesieniu do których sąd cywilny wydał już prawomocny wyrok. Zgodnie z krajowymi przepisami proceduralnymi, pomimo że wyrok sądu cywilnego nie wiąże sądu administracyjnego, to [ten ostatni] nie może ignorować ogólnej zasady pewności prawa, na podstawie której orzeczenia sądów są powszechnie wiążące (art. 6 ustawy o organizacji sądów).
- 13 Zdaniem sądu odsyłającego środki odwoławcze określone w art. 77 i 79 rozporządzenia 2016/679 nie mogą mieć na celu istnienia równoległych kompetencji w zakresie badania tych samych okoliczności faktycznych i tego samego naruszenia, i z tego względu konieczne jest ich rozgraniczenie przez Trybunał Sprawiedliwości. W przeciwnym wypadku mogłyby zapaść wyroki o sprzecznej treści, co poważnie naruszałoby pewność prawną, zarówno z punktu widzenia administratora, jak i podmiotu prawa, którego dane były przetwarzane.
- 14 Sąd odsyłający zwraca uwagę na możliwą wykładnię, podobną do systemu wypracowanego w zakresie prawa konkurencji, zgodnie z którym można całkowicie oddzielić wykonywanie praw publicznych i wykonywanie praw prywatnych nie naruszając kompetencji ani praw osób zainteresowanych. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/104/UE z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie niektórych przepisów regulujących dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu naruszenia prawa konkurencji państw członkowskich i Unii Europejskiej, objęte przepisami prawa krajowego stanowi w jej art. 9 ust. 1. że państwa członkowskie zapewniają, by naruszenie prawa konkurencji stwierdzone w ostatecznym rozstrzygnięciu organu ochrony konkurencji było uznawane za dowiedzione w sposób niezbity do celów powództwa o odszkodowanie. Sąd odsyłający zauważa podobieństwo pomiędzy dwoma systemami regulacyjnymi biorąc pod uwagę, że art. 82 ust. 6 rozporządzenia 2016/679, który dotyczy wykonywania prawa do odszkodowania, wyraźnie odnosi się do drogi sądowej przewidzianej w art. 79 – która zgodnie z węgierskim

porządkiem prawnym należy do kompetencji sądów cywilnych, podczas gdy w zakresie spełniania obowiązków nałożonych przez to samo rozporządzenie podstawową zasadą jest właściwość organu nadzorczego.

- 15 Zdaniem sądu odsyłającego środek przewidziany w art. 77 rozporządzenia 2016/679 stanowi instrument wykonywania praw publicznych – pomimo że wnoszony jest w wyniku skargi / wniosku osoby, której dane dotyczą, podczas gdy środek ochrony prawnej przed sądem, o którym mowa w art. 79, łączy się z wykonywaniem praw prywatnych. Sąd odsyłający uważa, że zainteresowana osoba fizyczna może skorzystać, według własnego uznania, z jednego z dwóch rodzajów środków odwoławczych, przy czym żaden z nich nie stanowi wymogu lub przyczyny wykluczenia drugiego. Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 27 września 2017 r., Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725) (zwanym dalej „wyrokiem Puškár”) stwierdził, że „artykuł 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, iż nie sprzeciwia się on przepisom krajowym, które uzależniają dopuszczalność wniesienia środka prawnego do sądu przez osobę utrzymującą, że zagwarantowane jej dyrektywą 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych prawo do ochrony danych osobowych zostało naruszone, od uprzedniego wyczerpania środków odwoławczych dostępnych w ramach postępowania administracyjnego, pod warunkiem że konkretne zasady dotyczące wnoszenia tych środków odwoławczych nie naruszają w sposób dysproporcjonalny prawa do skutecznego środka prawnego przed sądem, o którym mowa w tymże art. 47 karty”. (wyrok Puškár, pkt 1 sentencji). W wyroku tym Trybunał Sprawiedliwości uznał, że uprzednie wykorzystanie środka administracyjnego stanowi środek do osiągnięcia uzasadnionych celów interesu ogólnego, takich jak odciążenie sądów w zakresie sporów, które mogą zostać rozstrzygnięte bezpośrednio przed organami administracji, oraz zwiększenie skuteczności postępowań sądowych w przypadku sporów, w których skarżący występują na drogę sądową, pomimo iż wcześniej złożyli już zażalenie administracyjne (wyrok Puškár, pkt 67).
- 16 W postępowaniu głównym, w przeciwieństwie do stanu faktycznego z wyroku Puškár, przepisy krajowe nie uzależniają środka ochrony prawnej przed sądem od wyczerpania uprzedniego wyczerpania środków dostępnych w procedurze administracyjnej. Kwestia wykładni prawa, która pojawia się w postępowaniu głównym, wynika właśnie z faktu, że równolegle wniesione środki odwoławcze mogą prowadzić do rozbieżnych skutków. W przypadku gdy ta sama osoba fizyczna równolegle korzysta z obu rodzajów środków w celu usunięcia tego samego naruszenia, konieczne jest rozgraniczenie, z perspektywy organu posiadającego pierwszeństwo w ustaleniu istnienia naruszenia, zarówno kompetencji organu nadzorczego – wraz z kompetencjami sądów administracyjnych, do których należy na podstawie art. 78 rozporządzenia 2016/679 rozpatrywanie środków wnoszonych od decyzji administracyjnych – jak i kompetencji sądów cywilnych, do których należy rozpatrywanie, na podstawie art. 79, środków ochrony prawnej z zakresu prawa prywatnego. Zgodnie

z wyrokiem Puškár zwiększenie efektywności postępowań sądowych stanowi uzasadniony cel interesu ogólnego, który zdaniem sądu odsyłającego musi być osiągnięty we wszystkich państwach członkowskich bez względu na różnice wynikające z krajowych przepisów proceduralnych.

- 17 Równoległość kompetencji w płaszczyźnie pionowej jest problematyczna również ze względu na cel wyrażony w motywie 117 rozporządzenia 2016/679, zgodnie z którym zasadniczym elementem ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych jest utworzenie w państwach członkowskich organów nadzorczych uprawnionych do wypełniania zadań i wykonywania uprawnień w sposób całkowicie niezależny, i którego realizacja spoczywająca bezwarunkowo na podstawie art. 51 ust. 1 na państwach członkowskich, byłaby częściowo ograniczona w przypadku pierwszeństwa środka ochrony przed sądem wobec środka administracyjnego. W zakresie, w jakim możliwe jest równoległe wniesienie środka administracyjnego i środka ochrony prawnej przed sądem, jeśli najpierw zostałyby wydane prawomocne orzeczenie sądu, to wiązałoby ono organ nadzorczy w momencie rozstrzygnięcia skargi wniesionej w odniesieniu do tych samych faktów. W konsekwencji, w tej sytuacji, uprawnienia organu nadzorczego określone w art. 58 rozporządzenia 2016/679 byłyby ograniczone.
- 18 W zawisłej przed Trybunałem sprawie Facebook Ireland i in. (C-645/19) rzecznik generalny Bobek stwierdził w pkt 95–97 jego opinii przedstawionej w dniu 13 stycznia 2021 r. (zwanej dalej „opinią rzecznika generalnego w sprawie Facebook”), że wysoki stopień ochrony osób fizycznych wymaga zapewnienia spójności. Zdaniem sądu odsyłającego zastosowanie art. 47 karty praw podstawowych wymaga spójności nie tylko na płaszczyźnie poziomej (poprzez funkcjonowanie mechanizmu między organami nadzorczymi), ale również na płaszczyźnie pionowej, w odniesieniu do środków administracyjnych i środków sądowych. Wynikające z art. 47 karty praw podstawowych prawo do skutecznego środka ochrony prawnej przed sądem może być zapewnione tylko poprzez realizację zasady pewności prawa, czyli poprzez spójne stosowanie prawa przez niezależne organy właściwe do rozpatrywania tego środka. W celu zachowania spójności konieczne jest określenie pierwszeństwa między rodzajami środków, z których osoby fizyczne mogą równoległe korzystać. Jest to możliwe jedynie w drodze wykładni rozporządzenia 2016/679 ze względu na to, że zarówno organ nadzorczy, jak i sądy, odpowiednio w zakresie swoich kompetencji są niezależne przy podejmowaniu swoich rozstrzygnięć.
- 19 W toczącym się przed sądem odsyłającym postępowaniu dotyczącym środka administracyjnego wniesionego przeciwko decyzji organu nadzorczego na podstawie art. 78 rozporządzenia 2016/679 kwestia kompetencji równoległych wystąpiła na płaszczyźnie poziomej, między sądem administracyjnym a sądem cywilnym. W zakresie, w jakim nie jest możliwe rozgraniczenie kompetencji i w jakim ta sama osoba wnosi o równoległe wszczęcie z powodu tego samego domniemanego naruszenia postępowania administracyjnego przewidzianego w art. 77 rozporządzenia 2016/679 i postępowania sądowego przewidzianego w art. 79, problem przedstawiony w pkt 171 opinii rzecznika generalnego

w sprawie Facebook pojawia się również w odniesieniu do kompetencji sądu administracyjnego i sądu cywilnego. W istocie między sądem administracyjnym, który sprawuje kontrolę nad organem nadzorczym, wykonując uprawnienia przyznane mu przez art. 78, i sądem cywilnym, działającym na podstawie art. 79, mogłoby dojść do „równoległego] wyścigu po pierwszy wyrok”. W ten sposób postępowanie sądowe zakończone jako pierwsze prawomocnym wyrokiem byłoby tym, które w istocie posiadałoby kompetencje do rozstrzygnięcia czy, w konkretnym przypadku, przetwarzanie danych odbyło się zgodnie z prawem, czy nie.

- 20 Sąd odsyłający zgadza się z organem nadzorczym w zakresie, w jakim podnosi on, że uprawnienie przyznane w art. 51 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, jak i zadania i uprawnienia przewidziane w art. 57 ust. 1 lit. a) i f) oraz w art. 58 ust. 2 lit. b) i c) przyznają organowi nadzorczemu pierwszeństwo w zakresie prowadzenia postępowań i monitorowania przestrzegania obowiązków wynikających z rozporządzenia. W konsekwencji sąd odsyłający proponuje, by Trybunał Sprawiedliwości potwierdził wykładnię, zgodnie z którą w przypadku, gdy w odniesieniu do tego samego naruszenia organ nadzorczy prowadzi lub przeprowadził postępowanie, decyzja tego organu w tej sprawie, a także rozstrzygnięcie sprawującego nad nim kontrolę sądu administracyjnego, posiadają pierwszeństwo w ustaleniu zaistnienia naruszenia i że w tych postępowaniach administracyjnych i sędowo-administracyjnych rozstrzygnięcia sądów cywilnych zapadłe na podstawie art. 79 rozporządzenia 2016/679 nie są wiążące.
- 21 Dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu konieczne jest w odniesieniu do stwierdzenia istnienia naruszenia dokonanie rozgraniczenia kompetencji organu nadzorczego, sądu administracyjnego, który kontroluje decyzję tego organu, i sądu cywilnego działającego na podstawie art. 79 rozporządzenia 2016/679. W tym celu należy mieć na uwadze, że jeśli pierwszeństwo nie zostanie przyznane organowi nadzorczemu, sąd odsyłający, przestrzegając zasadę pewności prawa, będzie musiał uznać za wiążące rozstrzygnięcie sądu cywilnego zawarte w prawomocnym wyroku i nie będzie mógł dokonać własnej oceny zgodności z prawem decyzji administracyjnej co do istnienia naruszenia, co w praktyce oznaczałoby pozbawienie treści kompetencji przyznanej w art. 78 rozporządzenia 2016/679.
- 22 Z drugiej strony, utrzymanie obecnej sytuacji stworzyłoby ogólną niepewność prawną ze względu na to, że porządek chronologiczny determinowałby, który wyrok wydany przez sądy administracyjne i sądy cywilne posiadałby moc wiążącą wobec pozostałych, będących jeszcze w toku postępowań.

[...] [kwestie związane z procedurą krajową]

Budapeszt, dnia 2 marca 2021 r.

[...] [podpisy]